

Alternativt budsjett 2026

Kutt i ulikhet, ikke velferdstjenester

Foto: Christian Lunde

Foto: Victoria Prymak

Innhold

Innledning	4
Rødts prioriteringer	6
En mer rettferdig og omfordelende eiendomsskatt	7
Om Rødts statsbudsjett ble vedtatt	9
Premieavviket	9
Tjenesteområder – drift	10
Noter – drift	20
Tilskuddsliste	22
Saldering drift	28
Driftsresultat gjennom perioden	32
Investeringsbudsjett	34
Verbalforslag	38

Innledning

Forord

Rødts mål er et mer rettferdig, solidarisk og bærekraftig Bergen, hvor vanlige folk kan leve gode liv og selv får ta del i beslutninger som angår dem.

Kampen mot Forskjells-Bergen er den viktigste for Rødt. Bergen og byens innbyggere går inn i 2026 med stadig økende forskjeller. Byrådet velger å svare på denne utfordringen med kutt i felles velferd, og å sende regningen for en strammere kommuneøkonomi til byens mest sårbare grupper. I vårt alternative budsjett viser Rødt hvordan vi kan snu skuten og kutte i ulikhet, ikke velferd.

For første gang er Rødt en del av flertallet på Stortinget, og har sikret at kommune-Norge får økte, frie midler. Det er sårt tiltrengt i en tid der velferden er under press. Statsbudsjettforliket sikrer Bergen rundt 150 millioner kr i økte, frie midler fra staten. Disse pengene kunne ha blitt brukt til å reversere de mest dramatiske og urettferdige kuttene i byrådets budsjett. Istedenfor har byrådet frekhetens nådegave, og bruker pengene til å øke kommunens driftsoverskudd. Dette viser at byrådets kuttekniv ikke er et resultat av strammere økonomi, det er rett og slett en villet politikk. Når byrådet samtidig velger å frede sin egen millionlønn og kuttet i eiendomsskatten til innbyggerne med de dyreste boligene, får vi en eksplosiv kombinasjon som vil øke forskjellene og rive ned mye av den offentlige velferden.

I vårt alternative budsjett viser vi at det er fullt mulig å velge å kutte i ulikhet, heller enn velferdstjenester. Selv om Bergen får økte overføringer gjennom statsbudsjettet, er ikke økonomien i kommune-Norge friskmeldt enda. Det vil ta tid å få overføringene opp på riktig nivå. Når kommunens økonomiske handlerom er trangere, trenger vi politisk handlekraft og vilje til å prioritere fellesskapsløsninger, og å tette hullene i velferdsstatens sikkerhetsnett. Rødts svar er å kutte i politikerprivilegier, gjøre eiendomsskatten mer rettferdig og omfordelende, og bruke kommunens eierskap aktivt, slik at vi bl.a. kan sikre økte utbytter. Slik sikrer vi en bedre hverdag for barn og unge, for arbeidsfolk og byens fattige.

På vegne av Rødt Bergens bystyregruppe
Mailiss Solheim-Åkerblom, gruppeleder

Premisser for budsjettet

I år som i fjor, valgte byrådet å levere sitt budsjettforslag i slutten av oktober, og ikke i september som er praksis. De valgte også å levere tilleggsinnstillingen bare tre dager før Utvalg for finans, kultur og næring sitt innstillende budsjettmøte. Dette reduserer sivilsamfunnets handlingsrom til å påvirke budsjettet, og det gjør opposisjonens arbeid med sine alternative budsjetter mye vanskeligere. Vi har likevel fått snakket med en lang rekke organisasjoner og enkeltpersoner som ser hvordan byrådets usosiale og urettferdige budsjett rammer ulike grupper i byen vår. Det er likevel en mulighet for at det er skjulte kutt vi har oversett, eller andre momenter vi ikke har fanget opp. Det tar vi høyde for ved å legge inn økte midler til tilskudd til byens organisasjoner, og om vårt budsjett hadde blitt vedtatt ville vi selvsagt gjort nødvendige oppdateringer i revidert budsjett om vi har oversett skjulte kutt.

Foto: Ryan Fields

Rødts prioriteringer

Rødts årsmøte 2025 vedtok bolig, natur og kamp mot rammene i skole og barnehage som prioriterte saksfelt for året. Dette følges opp i vårt alternative budsjett, sammen med vår overordnede kamp mot Forskjells-Bergen.

Kamp mot Forskjells-Bergen

Kampen mot Forskjells-Bergen er den viktige for Rødt. Vi bruker vårt alternative budsjett til å kutte i ulikhet, ikke i velferdstjenester. Vi kutter i politikerprivilegier og gjør eiendomsskatten mer rettferdig og omfordelende. Slik reverserer vi i byrådets usosiale og urettferdige kutt i tjenester til utviklingshemmede, vi hindrer nedleggelser av barnehager, sikrer offentlige helsetjenester nær der folk bor, og ikke minst kutter i regningsbunken til folk flest. For å nevne noe. Istedenfor å frede politikernes millionlønn, kutter vi politikerlønnen ned til medianlønn for kommunens ansatte (562 000 kr) og halverer møtegodtgjørelsene.

Bolig

Bolig er en menneskerett. I en årrekke har Bergen vært på landstoppen når det gjelder bostedsløse. Samtidig vet vi at bolig har blitt en fattigdomsfelle, og det haster å ta et oppgjør med et boligmarked som for lengst har løpt løpsk. Byrådets svar på disse utfordringene er å skrote flere boligprosjekter til sårbare grupper. De viser heller ingen vilje til å ta politiske grep for å sikre boliger folk flest har råd til å bo i. Rødt tar derimot problemene på alvor, og vi setter av penger til å få bygget gryteklare boligprosjekter, rulle ut en storstilt utbygging av kommunale boliger og sette i gang startskuddet for utbygging av ikke-kommersielle boliger til eie og leie.

Kamp mot rammene i skole og barnehage – en god by for barn og unge

Bergen skal være en god by å bo i for alle. Skolene og barnehagene skal bidra til en god start på livet, sikre et trygt fellesskap og gi mestringfølelse. Dessverre står barnehagene i en bemanningskrise, og over flere år har vi sett en bevisst underbudsjettering på både barnehage og skole. Derfor øker vi budsjettene og styrker bemanningen.

Rødt mener at både barnehage og skole skal være for barn og unge, ikke for privat profitt. Derfor setter vi av penger til å kjøpe opp flere private barnehager.

I en trang kommuneøkonomi ser vi ofte at tilbud til ungdom er det første som blir ofret. Det er fordi disse tilbudene ikke er lovfestet. Rødt mener at retten til fritidsklubb burde vært lovfestet, og setter av midler til å styrke

ungdomsklubbene og andre aktivitetstilbud for barn og unge.

Aktivitetskort er et veldig viktig tiltak for å hindre at barn og unge som vokser opp i fattigdom faller utenfor. Der byrådet har lagt inn et skjult kutt ved at færre barn får utdelt kortet, setter vi av penger til å styrke og utvide tilbudet.

Å ta vare på natur er rettferdig miljøpolitikk

Evig vekst på en klode med begrensede ressurser er ikke mulig. Skal vi klare å hindre de verste konsekvensene av klima- og naturkrisene verden står i, må vi snarest mulig ta et oppgjør med kapitalismens veksttvang. Dette må gjenspeiles i hele kommunens virksomhet og samfunnsplanlegging.

Vi kan ikke fikse alle miljøproblemene i ett budsjett, men vi kan gjøre flere viktige enkelttiltak og sette i gang de lange linjene. Det største punktutslippet i Bergen kommune er forbrenningsanlegget til BIR, derfor er det svært viktig at vi setter av penger til karbonfangstanlegg her. Vi setter også av penger til et reall ENØK-løft, flere grøntområder, tiltak mot matsvinn, mer sirkulær økonomi og intensiverer arbeidet mot ulovlige fyllinger og skogsbilveier. For å sikre at kommunen styrker sitt grønne arbeid, oppretter vi en Klima- og naturetat som jobber med dette feltet.

En kommune på arbeidernes side

Bergen kommune er en stor arbeidsplass. Arbeidslivspolitikken i kommunen betyr mye for mange av byens innbyggere, og har stor signaleffekt. En god arbeidslivspolitikkk må bygges på erfaringene til arbeiderne og deres organisasjoner. Mange av omorganiseringene byrådet har satt i gang har vært preget av dårlig medvirkning, og bare vært styrt av mål om mest mulig effektiviseringskutt. Vi reverserer noen av omorganiseringene, slik som f.eks. renhold og Kulturetaten. Samtidig er det en påkjenning for ansatte å være i konstant omorganisering, derfor aksepterer vi noen av omorganiseringene og løser utfordringer med bl.a. styrket bemanning og midler til nødvendig drift og aktivitet.

Vi har en bemanningskrise i barnehagene våre. Derfor styrker vi bemanningen med 80 millioner kr, som sikrer toppet bemanning i alle barnehagene, økt bemanning i barnehager med for lite utearealer, og ikke minst gjennomføring av prøveprosjekt med 6-timersdag i fire kommunale barnehager. Vi finner også midler til å styrke bemanningen i sykehjem og hjemmesykepleie.

Forebygging

Byrådspartiene og samarbeidspartiene snakker høyt om

ungdomskriminalitet og åpne russcener, men de forstår ikke at forebygging er den raskeste, billigste og beste løsningen på problemene. Utenforskapet i samfunnet øker, og mange barn og unge sliter med psykisk uhelse. Dette løser vi gjennom å sikre lavterskel tilbud på ungdommens egne premisser, slik som Ung Arena Nord, og å gi barn og unge gode fritidsaktiviteter og trygge steder å oppholde seg.

Der byrådet vil fjerne åpne russcener uten å gi menneskene som oppholder seg der et nytt sted å være, styrker vi heller forebygging og hjelpetiltak, slik at ingen skal føle seg forvist fra egen by.

Menneskerettighetsbyen Bergen

Bergen skal være en god by å bo i for alle, uavhengig av kjønn, alder, hudfarge, funksjonsnivå, seksuell legning eller religion. Det betyr at all samfunnsplanlegging og -utvikling må sikre mangfold og inkludering, og gode

medvirkningsprosesser.

Kunsten er ofte ytringsfrihetens førstelinje. Uten kunst blir ytringsrommet smalere. Et fritt og levende kulturliv er avgjørende for at Bergen skal være en mangfoldig, inkluderende og åpen by. Derfor prioriterer Rødt friske midler til kulturlivet og tiltak som sikrer mangfold og inkludering.

Rødt mener at menneskerettighetsbyen Bergen må ta i mot minst det antall flyktninger IMDi anmoder oss om. Det er svært uheldig at byrådets sosiale politikk har ført til en nedgang i antallet IMDi anmoder om. Byrådet legger opp til en dramatisk nedbygging av tjenester, kompetanse og kapasitet i tjenester til flyktninger. Behovet for å bosette flyktninger vil varierer fra år til år, og i en stadig mer usikker verden skal Bergen alltid være en trygg havn for dem som er på flukt. Vi legger derfor inn midler til å opprettholde nødvendig kompetanse og kapasitet.

En mer rettferdig og omfordelende eiendomsskatt

Eiendomsskatt er en av få muligheter kommunene har til å hente inn egne, frie inntekter til sine budsjetter. Det er opp til kommunene selv om man vil ha eiendomsskatt eller ikke, og det skilles mellom bolig og næringseiendommer.

I dag er eiendomsskattesatsene på bolig i Bergen på 2,6 promille, og 5 promille på næringseiendom. Skatten beregnes for 70% av boligens markedsverdi, og det gis et bunnfradrag på 750 000 kr. Skatten for boliger kan maksimalt økes en promille i året, og settes til maksimalt 4 promille.

Rødts modell for en mer rettferdig og omfordelende eiendomsskatt:

Vi vil øke eiendomsskatten for bolig til 3,6 promille i 2026, og til 4 promille i 2027. Samtidig vil vi øke bunnfradraget til 900 000 kr. Dette gjør skatten mer rettferdig og omfordelende. Vi understreker at det ikke er et poeng for oss at eiendomsskatten skal forbli på høyeste sats. Når Bergen kommune får økte overføringer fra staten eller andre økte inntekter, vil vi redusere skattesatsen og/eller øke bunnfradraget.

I tillegg til å justere eiendomsskatten for bolig, vil vi øke skatten for næringseiendom til 6 promille i 2026 og

7 promille i 2027. Dette vil gi Bergen en økt inntekt på 313 millioner kr i 2026, og ytterligere 302 millioner kr i 2027.

For disse pengene kutter vi i den totale regningsbunken til bergenserne, og sikrer et bedre sikkerhetsnett for dem som trenger velferdsstaten mest. Hvis du skulle være avhengig av sosialhjelp i løpet av 2026 vil du som voksen få 1000 kr. mer i måneden med vårt budsjett, og 500 kr. ekstra pr. barn. Vi tror at de fleste huseiere i byen vår gledelig bidrar til at dette skal være mulig.

Familie 1: En familie med to voksne, ett barnehagebarn og ett barn som går i 3. klasse i 2026, ville spart familien **8305 kr i året** med vårt budsjett, sammenlignet med byrådets budsjett. Dette er basert på besparelser knyttet til:

- Fryse matpengene i barnehage og SFO
- Redusere prisen på Kulturskolen med 25% (ordinær plass) og gratis instrumentleie
- To besøk på en isflate med familiebillett til halvert pris
- To gratis besøk på bydelsbasseng i en av skolens ferier
- Ett gratis besøk på KODE
- Gratis skolemat (20 kr. pr. dag)

Familie 2: En familie med to voksne, ett barn i 4. klasse og ett barn i 8. klasse i 2026 vil spare **8915 kr** med vårt budsjett, sammenlignet med byrådets budsjett. Dette er basert på besparelser knyttet til:

- Fryse matpenger i SFO
- To besøk på en isflate med familiebillett til halvert pris
- To gratis besøk på bydelsbasseng i en av skolens ferier
- To besøk for ungdommen på Nordnes Sjøbad i vintersesongen
- Gratis sanitetsprodukter på ungdomsskolen
- Gratis skolemat

Selv om barnefamiliene eier sin egen bolig og vil få økt eiendomsskatt med vårt budsjett, vil familiene fremdeles sitte igjen med flere tusen kr ekstra på slutten av året:

- Familie 1: Eier bolig verdt 3 mill. kr og betaler 67 kr mer pr mnd/810 kr mer i året i eiendomsskatt. Sitter igjen med 7495 kr ekstra på slutten av året.

- Familie 2: Eier bolig verdt 5 mill. kr og betaler 184 kr mer pr. mnd/2210 kr mer i året i eiendomsskatt. Sitter igjen med 6705 kr ekstra på slutten av året.

Trolig vil både barnefamilier og de aller fleste bergensere sitte igjen med enda mer om vårt budsjett hadde blitt vedtatt, fordi vi også gjør tiltak som er vanskelig for oss å regne ut i konkrete tall akkurat nå, som f.eks.:

- Vi styrker tilskudd til BUA og vil sikre tilbudet i alle bydelene, som gjør det lettere å låne fritidsutstyr gratis.
- Vi setter av mye penger til ENØK-tiltak for boligeiere.
- Vi sikrer at ungdomsklubber holder åpent også i skolens ferier, slik at ungdom har et trygt, inkluderende og gratis sted å oppholde seg.
- Gir gratis trening for eldre (for å forebygge fallulykker).
- Styrker skolebibliotekene, etablerer nytt bibliotek i Ytre Arna og sikrer bemanning og lengre åpningstid i Ytre Arna.

Hva du vil betale i eiendomsskatt med Rødts modell i 2026

Differanse fra det du betalte i 2025 i parentes.

Boligverdi	Pr. måned	Pr. år
1.500.000	45 kr. (-20 kr.)	540 kr. (-240 kr.)
1.975.000	145 kr. (+8 kr.)	1737 kr. (+92 kr.)
3.000.000	360 kr. (+67 kr.)	4320 kr. (+810 kr.)
5.000.000	780 kr. (+184kr.)	9360 kr. (+2210 kr.)
7.000.000	1200 kr. (+301 kr.)	14400 kr. (+3610 kr.)
10.000.000	1830 kr. (+476 kr.)	21960 kr. (+5710 kr.)

Hva du vil betale i eiendomsskatt med Rødts modell i 2027

Differanse fra det du betalte i 2025 i parentes.

Boligverdi	Pr. måned	Pr. år
1.500.000	50 kr. (-15 kr.)	600 kr. (-180 kr.)
1.975.000	161 kr. (+24 kr.)	1930 kr. (+285 kr.)
3.000.000	400 kr. (+107 kr.)	4800 kr. (+1290 kr.)
5.000.000	867 kr. (+271 kr.)	10400 kr. (+3250 kr.)
7.000.000	1333 kr. (+434 kr.)	16000 kr. (+5210 kr.)
10.000.000	2033 kr. (+679 kr.)	24400 kr. (+8150 kr.)

Om Rødts statsbudsjett ble vedtatt

I Rødts alternative statsbudsjett økes overføringene til Bergen kommune med 474 800 000, dette inkluderer både øremerkede og frie midler. Gjennom disse midlene ville Bergen bl.a. fått flere ansatte i barnehage, skole og SFO, gratis skolemat, styrking av barnevernet, en real styrking av Frivilligsentralene og fritidsklubbene, redusert pris i Kulturskolen og gratis inngang på museum for alle under 18 år. I tillegg ville Bergen fått midler til prøveprosjekt med redusert arbeidstid, og til prøveprosjekt med “urban gruvedrift”. Disse nasjonale satsingene ville frigjort mange

millioner i vårt lokale budsjett, som vi kunne brukt på å styrke velferden ytterligere. Det er også sannsynlig at dette ville redusert behovet for økt eiendomsskatt, slik at vi mot slutten av handlings- og økonomiplanperioden kunne vurdert en nedtrapping.

Om Rødts alternative fylkesbudsjett for Vestland hadde blitt vedtatt, hadde vi også fått gratis kollektivtransport for alle barn t.o.m. året man fyller 16 år, uten å trenge å være ifølge med en voksen. Dette ville ha vært et viktig kutt i regningsbunken for familiene.

Premieavviket

Rødts bystyregruppe har gått i spissen for å rette søkelyset på fenomenet “premieavvik”, som står som en “kortsiktig fordring” på 3,44 milliarder kr i Bergen kommunes balanse pr. 31.12.2024. Den er en tom, regnskapsteknisk størrelse, som forteller at Bergen kommune i samsvar med regel fastsatt i § 3-5 i departementets budsjett- og regnskapsforskrift har trukket fra 3,44 milliarder kr i det som vises som driftsutgifter i regnskapene 2018-2024. Regnskapene gir inntrykk av at Bergen kommune driver billigere enn vi faktisk gjør. Dette er et regelverk som gjelder alle norske kommuner. I sum viser regnskapene for kommunesektoren samlet for 2018- 2024 svimlende 66 milliarder kr mindre i driftsutgifter enn de faktisk har betalt. Dette har gjort det mulig for staten å slippe unna med 66 milliarder mindre i rammetilskudd til kommunene enn det de skulle ha fått for å dekke sine faktiske, betalte driftsutgifter. Departementet har – under ulike regjeringer – forsikret at kommunene skal få disse pengene, men det lovede oppgjøret blir skjøvet utover i tid i en bølge som hittil har vært stadig voksende. I virkeligheten har staten på denne måten skaffet seg en rentefri kreditt på 66 milliarder kr fra kommune-Norge, hvorav Bergen står for 3,44 milliarder kr.

Bergen kommune har vært ledende i å presse på for å få endringer i dette systemet, og bystyret har i flere vedtak støttet opp om dette. Et resultat er at det i Kommune- proposisjonen 2026 og rapport fra Det tekniske beregningsutvalget for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU), for første gang påpekes at det er et rentetap som ikke kompenseres.

Rødts bystyregruppe har samarbeidet med Rødts stortingsgruppe for å fremme og styrke dette presset. Et resultat er at statsbudsjettforliket mellom Rødt, AP, SP, SV og MDG inneholdt dette punktet: «Stortinget ber regjeringen i Kommuneproposisjonen 2027 redegjøre for ordningen med premieavvik og redegjøre for ev. tiltak for å forbedre ordningen.»

Dette vil Rødt arbeide videre med, med sikte på at statsbudsjettrevisjonen i mai/juni 2026 skal inneholde en rentegodtgjørelse til kommunene. Rentetapet må antas å ha ligget på minst 5% p.a. av de 66 milliardene, dvs. for Bergen kommunes 3,44 milliarder omkring 170 millioner kr på årsbasis.

Tjenesteområder – drift

01A– Barnehage

Tiltak	Sum	Note
Beholde kapasitet på introduksjonsplasser og barnehagetilbud til bosatte flyktninger	5 000 000 kr	
Beholde kapasitet på kommunal innsats migrasjonspedagogikk	6 840 000 kr	
Økt bemanning barnehager med for lite uteareal	5 200 000 kr	
Styrke kommunal vikarpool	5 000 000 kr	
Økt bemanning: toppet bemanning i alle kommunale barnehager	66 000 000 kr	1
Prøveprosjekt med 6-timersdag i 4 barnehager i 2 år	4 400 000 kr	2
Beholde overkapasitet	100 000 kr	
Tilskudd åpne barnehager	2 500 000 kr	
Beholde avtale med Barnas kulturhus	190 000 kr	
Ikke avvikle Fjellsiden barnehage	0 kr	3
Ikke avvikle Nattlandsfjellet barnehage	400 000 kr	4
Ikke avvikle Sæterdalen barnehage	370 000 kr	5
Gjenopprette Trengereid barnehage	230 000 kr	6
Ikke avvikle Haugatun Barnehage	0 kr	7
Beholde busstilbud i Etat for barnehage	450 000 kr	
Fryse prisen på matpenger i barnehagene på 2025-nivå	1 700 000 kr	
Økte utgifter Barnehage	98 380 000 kr	

01B – Skole

Tiltak	Sum	Note
Generell styrking av skolen	55 000 000 kr	8
Ikke redusere antall årsverk i skolen	7 500 000 kr	
Søknadsordning miljøarbeidere	11 000 000 kr	9
Prøveprosjekt med to ekstra pedagoger per 15 barn 1. og 2. trinn ved fem skoler, for å undersøke om det gir mer lek i skolen	17 500 000 kr	10
Assistent i SFO-tiden	15 000 000 kr	11
Legge frem en sak om styrking av helsesykepleier	100 000 kr	12

Beholde kapasitet på skoletilbud til bosatte flyktninger	5 000 000 kr	
Kulturkarusell-midler	1 500 000 kr	
Reversere kutt i undervisning av morsmål og forsterket norsk	16 500 000 kr	
Beholde midler til parallellklasser i nynorsk	800 000 kr	
Styrke skolebibliotekene	1 500 000 kr	
Kulturbilletten	1 000 000 kr	
Gratis skolemat i levekårsområder, halvårsvirkning	30 000 000 kr	13
Fryse prisen på matpenger i SFO på 2025-nivå	1 100 000 kr	
Søkbar pott for å etablere LIM (Lekser, idrett og mat) ved flere skoler i områder med særlige levekårsutfordringer	2 500 000 kr	
Gratis sanitetsbind, tamponger o.l. på ungdomsskoler	1 350 000 kr	
Økte utgifter Skole	167 350 000 kr	

01C – Spesialpedagogiske tjenester

Tiltak	Sum	Note
Sikre kapasitet på spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging for bosatte flyktninger	4 000 000 kr	
Styrke spes.ped, inkl stetdlig tilstedeværelse	5 000 000 kr	
Styrking av fagteam autisme	2 500 000 kr	
Styrke PPT	2 000 000 kr	
Prøveprosjekt med fast ansatte spesialpedagoger i tre barnehager	2 400 000 kr	
Økte utgifter Spesialpedagogiske tjenester	15 900 000 kr	

02 – Barnevern

Tiltak	Sum	Note
Reversere kutt og ytterligere styrke kontorlaglig avdeling	2 000 000 kr	
Styrking av barnevernet, inkl. tiltak for å få ned turnoveren og sikre at ansatte blir i barnevernet	5 000 000 kr	
Reversere samlokalisering av ettervernnavdeling	2 000 000 kr	
Ikke avvikle ett bofellesskap for enslige mindreårige flyktninger	4 000 000 kr	
Økte utgifter Barnevern	13 000 000 kr	

03A – Tjenester til eldre

Tiltak	Sum	Note
Helse og omsorgstjenester til bosatte flyktninger	3 000 000 kr	
Opprette digital seniorkontakt	1 200 000 kr	14
Bevare og styrke kommunal vikarpool for helsetjenester	5 000 000 kr	
Økt bemanning sykehjem (helsefaglig personell)	10 000 000 kr	
Økt bemanning hjemmesykepleie	5 000 000 kr	
Aktivitetstilbud til hjemmeboende eldre	5 000 000 kr	
Reversere endring i tildeling og utmåling av tjenester innenfor helse- og omsorgstjenestene, herunder beholde støttekontakt for eldre over 80 år	4 000 000 kr	
Styrke de kommunale seniorsentrene	1 500 000 kr	15
Økte utgifter Tjenester til eldre	34 700 000 kr	

03B – Tjenester til funksjonshemmede

Tiltak	Sum	Note
Søkbar pott universell utforming	2 500 000 kr	
Kultur på tegnspråk	2 000 000 kr	
Kartlegging av universell utforming av kulturarenaer i Bergen kommune. Oversikt legges ut på kommunens hjemmesider	500 000 kr	
Økte utgifter Tjenester til funksjonshemmede	5 000 000 kr	

03C – Tjenester til utviklingshemmede

Tiltak	Sum	Note
Redusere bruken av digitalt tilsyn i boliger til utviklingshemmede, som resultat av styrket bemanning	2 000 000 kr	16
Reversere sentralisering ("samdrift") og samlokalisering av boliger TTU	14 400 000 kr	
Reversere kutt i tilgang til dagsentertilbud fra fem til fire dager uken for enkelte brukere TTU	5 400 000 kr	
Reversere kutt til støttekontakter TTU	400 000 kr	
Beholde Laxevaag seniorsenter	4 350 000 kr	
Styrke tjenestene innenfor TTU	25 000 000 kr	
Økte utgifter Tjenester til utviklingshemmede	51 550 000 kr	

03D – Psykisk helse

Tiltak	Sum	Note
Opprettholde og utvide Fact Ung	2 000 000 kr	
Beholde stedlig bemanning bofellesskap under Etat for psykisk helse og rust-tjenester	8 000 000 kr	
Ikke redusere stedlig bemanning øvrige bofellesskap under Etat for psykisk helse og rusttjenester, for å erstatte med mer ambulerende tjenester	7 500 000 kr	
Mer ambulerende tjenester, tillegg til eksisterende tjenester	2 000 000 kr	
Reversere sentralisering av stabs- og støttefunksjoner	3 000 000 kr	
Reversere omorganisering av Rask psykisk helsehjelp	2 000 000 kr	
Styrke og utvide Rask psykisk helsehjelp	5 000 000 kr	
Gradvis utvidelse av Ung Arena til alle bydeler	3 000 000 kr	17
Økte utgifter Psykisk helse	32 500 000 kr	

04A – Tjenester til rusavhengige og bostedsløse

Tiltak	Sum	Note
Midlertidig botilbud og akuttovernatting, drift	5 000 000 kr	
Mer ambulerende tjenester, tillegg til eksisterende tjenester	3 500 000 kr	
Styrke arbeidet med Housing First	2 500 000 kr	
Reversere omorganisering i sosiale botjenester	1 500 000 kr	
Styrke aktivitetstilbudet MO Wergeland	3 500 000 kr	
Møteplass for personer med rusproblematikk i Ytre-Arna	1 750 000 kr	18
Opprette MO-senter, med brukerrom, i Bergen sentrum	3 000 000 kr	
Gjennopprette MO-senter i Eidsvåg/Åsane	2 500 000 kr	
Miljøvandrerne i regi av Huset	1 500 000 kr	
Styrke Utekontakten, inkl. 2 nye psykologstillinger	3 000 000 kr	
Økte utgifter Tjenester til rusavhengige og bostedsløse	27 750 000 kr	

04B – Sosialhjelp og andre sosiale tjenester

Tiltak	Sum	Note
Styrke individuell oppfølging og Kvalifiseringsprogrammet	10 000 000 kr	19
Øke sosialhjelpen (1000 kr. pr voksen, 500 kr. pr barn)	35 500 000 kr	
Økt bemanning NAV Bergen sentrum	2 000 000 kr	

Flere økonomiske rådgivere NAV	3 000 000 kr	
Beholde pilot ved Mulighetssenteret	250 000 kr	
Beholde Ung jobb	200 000 kr	
Prøveprosjekt med kveldsåpent tilbud om økonomisk rådgivning i bydelene	2 000 000 kr	
Økte utgifter sosialhjelp og andre sosiale tjenester	52 950 000 kr	

04C – Introduksjons- og tolketjenester

Tiltak	Sum	Note
Ta i mot flere flyktninger og opprettholde kapasitet og kompetanse	25 000 000 kr	20
Ikke gjøre effektiviseringskutt i tolketjenesten	5 000 000 kr	
Lærerstillinger Bergen læringscenter	2 000 000 kr	
Bevare stillinger til tospråklige assistenter	4 875 000 kr	
Undervisningsstillinger Grunnskolen for voksne	2 500 000 kr	
Økte utgifter til Introduksjons- og tolketjenester	39 375 000 kr	

05A – Forebyggende helsearbeid

Tiltak	Sum	Note
Styrke Senter for migrasjonshelse (SEMI)	5 000 000 kr	
Bevare helsestasjon i Laksevåg	2 960 000 kr	
Frisklivssentralen	6 000 000 kr	
Gratis trening for eldre	2 500 000 kr	
Etablere helsestasjon for studenter på Høyden, halvårsvirkning	1 500 000 kr	21
Etablere helsestasjon for lhbtq+, halvårsvirkning	1 500 000 kr	21
Kompetanseheving helsepersonell: Økt kunnskap om kvinnesykdommene endometriose og adenomyose	1 500 000 kr	
Økte utgifter Forebyggende helsearbeid	20 960 000 kr	

05B – Behandling og rehabilitering

Tiltak	Sum	Note
Beholde oppbudsjettering av allmennlegetjenesten og tiltakspakke for fastlegetjenesten	12 500 000 kr	
Koordinator for voldsutsatte/partnervold	2 500 000 kr	
Etablere legevakt Arna	2 000 000 kr	
Økte utgifter Behandling og rehabilitering	17 000 000 kr	

08 – Samferdsel

Tiltak	Sum	Note
Reversere merinntekt uteservering på offentlig grunn, som følge av mer restriktiv praksis for uteservering	2 000 000 kr	
Bysykler (reduisert utgift fra 2027)	0 kr	22
Beholde dagens frekvens på feiing/renhold av gang- og sykkelvei, busskur og private fortau	695 000 kr	23
Ikke kutte kontigent Lyskultur	9 000 kr	
Mulighetsstudie for trafikklokk Åsane	1 250 000 kr	
Ikke øke uteserveringen på offentlige plasser	500 000 kr	
Økt pott til vintervedlikehold	10 000 000 kr	24
Bekjempelse av fremmede arter langs vei	2 000 000 kr	
Økte utgifter Samferdsel	16 454 000 kr	

09 – Boligtiltak

Tiltak	Sum	Note
Øke bostøtten til 2024-nivå	27 200 000 kr	
Utrede utvidelsen av den kommunale bostøtten til å også gjelde alle som leier privat og kvalifiserer	250 000 kr	
Utredning av tak på leiepris på kr. 200 pr. m2 pr. måned kommunale boliger	1 250 000 kr	
Økte utgifter Boligtiltak	28 700 000 kr	

10A – Offentlige planer, byplanlegging og kulturminnevern

Tiltak	Sum	Note
Plankonsulent planlegging og utviklign av studentboliger	800 000 kr	
Beholde plankonsulent for Dokken	500 000 kr	
Plankonsulent Indre Laksevåg Laksevågneset, felles stilling	1 000 000 kr	
Ikke inndra midler til ledige stillinger hos Bymiljøetaten	1 200 000 kr	
Ikke redusere budsjettet til Byantikvaren	100 000 kr	
Gjenopprette Byarkitekten, halvårsvirkning	2 000 000 kr	
Ikke redusere bemanningen på offentlige planer	1 000 000 kr	
Økte utgifter Offentlige planer, byplanlegging og kulturminnevern	6 600 000 kr	

10B – Private planer og byggesak

Tiltak	Sum	Note
Økt ulovlighetstilsyn	4 000 000 kr	
Etablering av sertifiseringsordning for utleieboliger – En offentlig database over utleieboliger som vurderer kvalitet og leiepris	1 500 000 kr	25
Tilskuddsordning for boligeiere som vil reversere hyblifisering	5 000 000 kr	
Økte utgifter Private planer og byggesak	10 500 000 kr	

10C – Naturforvaltning og parkdrift

Tiltak	Sum	Note
Beholde tilskudd til dugnad for velforeninger	50 000 kr	
Ikke stenge midlertidig toalett i Nordnesparken	400 000 kr	
Gjøre toaletter gratis i Nygårdsparken	400 000 kr	
Flere bosspann (drift)	1 000 000 kr	
Tilskudd til borettslag og sameier som vil omgjøre parkeringsplasser til grøntområder	5 000 000 kr	
Bevare støtte til utlån av kanoer v/Skomakerdiket	80 000 kr	
Stilling Skog- og arealforvalter	900 000 kr	
Økte utgifter Naturforvaltning og parkdrift	7 830 000 kr	

10D – Klima og miljø

Tiltak	Sum	Note
Tiltak mot den marine fremmedarten havnespy	2 500 000 kr	
Miljøkartlegging skogsbilveier	2 500 000 kr	26
Opprette prosjektstilling for opprydning av ulovlige fyllinger og skogsbilveier	1 250 000 kr	
Ikke kutte i kontigenter (NTRANS – NTNU, Zero Emission Resource, Forum for landbruksplast og Lyskultur*)	91 000 kr	
Ikke redusere pott til prosjektmidler til eksterne og interne klimatiltak	300 000 kr	
Trygg sykkelparkering	800 000 kr	
Tiltak mot matsvinn (matsvinnuke, veie-runder, m.m.)	2 000 000 kr	
Prøveprosjekt urban gruvedrift	1 500 000 kr	
Prosjektstilling for et mer sirkulært Bergen	1 000 000 kr	27
Opprette en ny Klima- og naturetat	7 500 000 kr	28

Oppfølging grønn strategi	10 000 000 kr	
ENØK – tilskudd til privatpersoner	15 000 000 kr	
ENØK – tilskudd til sameier og borettslag	15 000 000 kr	
Panteordning ikke-rentbrennende ildsteder	2 000 000 kr	
Økte utgifter Klima og miljø	61 441 000 kr	

11A – Lærlinger

Tiltak	Sum	Note
Flere lærlingplasser	2 000 000 kr	
Økte utgifter Lærlinger	2 000 000 kr	

11B – Arbeidsmarkedstiltak

Tiltak	Sum	Note
Flere VTA-plasser	1 500 000 kr	
Økte utgifter Arbeidsmarkedstiltak	1 500 000 kr	

12 – Kultur

Tiltak	Sum	Note
Sommerleir for skoleelever	1 500 000 kr	29
Kultur- og fritidsaktiviteter for mennesker med utviklingshemming	500 000 kr	
Gjøre kommunens ferietilbud gratis i skolens ferier	1 250 000 kr	
Kultursommerjobb for ungdom i kommunal regi	1 700 000 kr	
Styrke Bergen kulturskole	4 000 000 kr	
Fjerne egenbetalingen på instrumentleie på Kulturskolen	400 000 kr	
Redusere egenbetalingen for deltakelse på Kulturskolen med 25%	4 100 000 kr	
Gjenopprette Kulturetaten, halvårsvirkning	5 000 000 kr	30
Reversere budsjettreduksjon Etat for bibliotek og kultur	2 700 000 kr	30
Bevare Landås bydelsbibliotek	3 500 000 kr	
Fortsatt bemanning av biblioteket i Ytre Arna, samt økt åpningstid	1 500 000 kr	
Bibliotek Ytrebygda drift	0 kr	31
Holde minst 1 ungdomsklubb i hver bydel åpne minst 1 dag i uken i høst- og vinterferie, juleferie, samt fellesferien	5 000 000 kr	

Styrke ungdomsklubbene	5 000 000 kr	
Gratis inngang for kommunens innbyggere på KODE i skolens høst- og vinterferie, samt fellesferien	5 000 000 kr	
Styrking av aktivetskortet, flere kort og flere tilbud	10 000 000 kr	
Tidsskriftet Kraftverk	1 000 000 kr	
Økte utgifter Kultur	52 150 000 kr	

13 – Idrett

Tiltak	Sum	Note
Halvere billettprisen for barn og ungdom på Nordnes Sjøbad i vintersesongen	500 000 kr	
En ekstra åpningsdag Nordnes Sjøbad vintersesongen	750 000 kr	
Halvere alle billettpriser på isflater	100 000 kr	
Halvere billettpriser på byens bassenger	1 000 000 kr	32
Gratis inngang basseng Stemmemyren, Slåtthaug, Åstveit og Ortun i fellesferien, høst- og vinterferie	500 000 kr	32
Holde bydelsbassengene åpne i fellesferie og høst og vinterferie	2 000 000 kr	
Etablere BUA i Fyllingsdalen	400 000 kr	
Tilskudd til BUA generelt – lengre åpningstider og mer utstyr	2 000 000 kr	
Øke pott for refusjon av kontingent for idrettslag som dekker kontingent for lavinntektsfamilier	3 000 000 kr	
Økte utgifter Idrett	10 250 000 kr	

14 – Næring

Tiltak	Sum	Note
Opprette en Lisaklinikk i samarbeid med Dyrebeskyttelsen Norge – stille lokaler til disposisjon og tilskudd til drift	1 500 000 kr	
Støtte til små, lokale aktører som satser på gjenbruk, ombruk og reparasjon	1 500 000 kr	
Økte utgifter Næring	3 000 000 kr	

15 – Bystyrets organer og administrasjon

Tiltak	Sum	Note
Prøveprosjekt med deltakende budsjettering, 2 bydeler	1 250 000 kr	
Økte utgifter Bystyrets organer og administrasjon	1 250 000 kr	

16 – Administrasjon og fellesfunksjoner

Tiltak	Sum	Note
Beholde bemanning og kommunikasjon Innbyggerservice	2 500 000 kr	
Styrke Bergen Byarkiv	1 500 000 kr	
Reversere omorganiseringen av Etat for bygg og eiendom	4 200 000 kr	
Økte utgifter Administrasjon og fellesfunksjoner	8 200 000 kr	

17 – Beredskap og sivilforsvar

Tiltak	Sum	Note
Flere ansatte om jobber med beredskap og samfunnssikkerhet	2 500 000 kr	33
Økte utgifter Beredskap og sivilforsvar	8 800 000 kr	

20 – Interne tjenester / fordelte kostnader

Tiltak	Sum	Note
Reversere omorganisering av renholdstjenesten og ny renholdsnorm	30 000 000 kr	34
Økte utgifter Interne tjenester	30 000 000 kr	

Økte utgifter drift

Økte utgifter alle tjenesteområder	818 790 000 kr	
Økte utgifter tilskudd	64 166 000 kr	
Sum økte utgifter drift	882 956 000 kr	

Driftsresultat

Byrådets driftsresultat tilleggsinnstilling 1	230 000 000 kr	
Rødts reduksjon av netto driftsresultat	133 376 000 kr	
Rødts netto driftsresultat 2026	96 624 000 kr	

Anvendelse av netto driftsresultat

Økt overføring til investering	64 500 000 kr	
Overføring til disposisjonsfond	32 124 000 kr	

Noter – drift

1	Vi topper bemanningen i alle kommunale barnehager, med en ekstra fagarbeider utover grunnbemanningen. I statsbudsjettforliket ble det satt av midler til en nasjonal tilskuddsordning for slik bemanning, og store deler av den totale utgiften på 66 mill. kr. vil bli dekket av denne. Se saldering.
2	Rødt fikk i 2022-budsjettet gjennomslag for et pilotprosjekt med redusert arbeidstid. Det ble i første omgang gjennomført et forsøk for å se om det faktisk var mulig å gjennomføre et slikt prosjekt i kommunale barnehager. Dette ble prøvd ut høsten 2023, og tilbakemeldingen var klar: Dette er fullt mulig å gjennomføre. Derfor setter vi av penger til et toårig prosjekt med 6-timersdag i 4 kommunale barnehager. Dette vil gi verdifull kunnskap om langtidseffektene av redusert arbeidstid.
3	Det gir ingen budsjettkonsekvens å bevare Fjellsiden barnehage i 2026. I kommende år vil utgiftene øke med 560 000 kr. i 2027, 1,2 mill. kr. i 2028 og 2,1 mill. kr. i 2029.
4	Byrådet budsjetterer med en økende besparelse gjennom handlings- og økonomiplanperioden på å avvike denne barnehagen. Vi legger inn tilsvarende økning for å bevare barnehagen: 1,270 mill. kr. i 2027, 1,910 mill. kr. i 2028 og 3,3 mill kr. i 2029.
5	Byrådet budsjetterer med en økende besparelse gjennom handlings- og økonomiplanperioden på å avvike denne barnehagen. Vi legger inn tilsvarende økning for å bevare barnehagen: 830 000 kr. i 2027, 1,430 mill. kr. i 2028 og 2,150 mill. kr. i 2029.
6	Byrådet budsjetterer med å spare 130 000 kr. årlig i handlings- og økonomiplanperioden på å ha avviklet Trengereid barnehage. I tillegg la de inn en besparelse på 100 000 kr. i 2025-budsjettet, da barnehagen ble avviklet. Derfor budsjetterer vi med en utgift på 230 000 kr. for å sikre nok midler til helårsdrift.
7	Dette gir ingen budsjettkonsekvens før i 2028, når det vil koste 702 000 kr., og 1,680 mill. kr. i 2029.
8	De kommunale skolene i Bergen er kraftig underfinansiert. For å sikre elevene forsvarlig oppfølging og lærerne en forsvarlig arbeidssituasjon, er mange skoler nødt til å overskride budsjettene med mange millioner. Basert på skolenes merforbruk i 2025 trengs det minst 40 millioner kr. i økte budsjettmidler. Vi øker skolebudsjettet med dette, i tillegg til en ytterligere styrking på 15 millioner kr.
9	Vi oppretter en søkbarpott for å fase inn minst 1 miljøarbeider pr. 200 elev. Byrådet har tidligere lagt inn en satsing på miljøarbeidere, der flere skoler har fått dette. Det er likevel 13 skoler i Bergen med mer enn 200 elever som ikke har fått tilskudd til miljøarbeider. Noen skoler er også svært nær 400 elever, og Rothaugen har nærmere 600. Det koster anslagsvis 700.000 i året for en miljøarbeiderstilling. Å gi alle ungdomsskoler, som enda ikke har fått det, en miljøarbeider pr. 200 elev, vil koste ca. 23 millioner kroner. Vi budsjetterer for å fase dette inn i løpet av en toårsperiode.
10	Prøveprosjekt på to år.
11	Elever som har vedtak om assistent i skoletiden får i dag ikke med denne assistenten inn i SFO-tiden. Vi budsjetterer med halvårsvirkning, slik at elevene dette gjelder får ha med seg assistent over på SFO fra august 2026. Helårsvirkning vil være 35 mill. kr.
12	Vi ønsker å få en sak til bystyret som tar for seg behovet for økning av antall helsesykepleiere i skolen. Blant temaene som skal belyses i saken, er om en innføring av 1 helsesykepleier pr. 200 elever kan bidra til bedre psykisk helse blant elevene.
13	Stortinget vedtok i 2024 å innføre gratis skolemat i grunnskolen. Planen for dette skal legges frem i 2026. Vi budsjetterer derfor med en halvårsvirkning av å starte ordningen på eget initiativ i Bergen kommune, med fokus på skoler i levekårsområder.
14	Vi budsjetterer med at det skal opprettes en digital seniorekontakt som skal ha som oppgave å gi nødvendig, digital veiledning til eldre. Dette skal hindre utenforskap, og sikre at alle byens innbyggere når frem til instanser og tjenester de trenger.
15	I dag har Bergen kommune følgende seniorsentre: Landåstorget, Sandviken, Solheimslie, Arna, Danckert Krohn, Søreide. Vi ønsker å styrke samtlige med lengre åpningstid/åpent flere dager og flere aktiviteter.
16	Byrådet budsjetterer med en besparelse på 3,1 millioner kroner ved å innføre digitalt tilsyn i boliger til utviklingshemmede. Ved bruk av kameraer er det viktig at personvern til både beboere, ansatte og besøkende ivaretas. Etter dialog med interesseorganisasjoner velger vi å beholde litt av bruken av digitalt tilsyn, da det kan være positivt i enkelte tilfeller. Samtidig er vi bekymret for at slikt tilsyn skal erstatte nødvendig bemanning. Det er vi motstandere av. Derfor reverserer vi en del av besparelsen, slik at vi sikrer både bemanning og godt personvern.
17	Vi utvider gradvis Ung Arena til å bli etablert i alle bydeler. Vi begynner med Åsane, som ble nedlagt i fjor, og utvider med 1-2 nye pr. år.
18	Vi viser til presentasjon holdt av Monica Skar Kristiansen i Utvalg for helse og sosial 12.11.25. Midlene vi setter av skal dekke lokaler, aktivitet, lønns- og andre driftsmidler.

19	Byrådet kutter i midler til Kvalifiseringsprogrammet, samtidig som de etablerer et nytt prosjekt "Fortere frem - færre på sosialhjelp". Vi mener at byrådets nye prosjekt adresserer problemet på feil måte, og hopper bukk over at mange som i dag mottar sosialhjelp allerede er i arbeid, eller ikke kan jobbe. For mange er problemet at lønnen eller ytelsene man får, er altfor lav til å sikre et verdig livsopphold. Byrådet klarer ikke å svare konkret på hva deres nye prosjekt skal inneholde. Vi velger derfor å ikke kutte hverken besparelser eller utgifter knyttet til prosjektet i denne omgang. Når vi ser mer konkret hva prosjektet innebærer, vil vi i fremtidige budsjetter ev. omdisponere midlene til tiltak som faktisk tar fattigdomsproblematikk på alvor. I årets budsjett legger vi inn økte midler til Kvalifiseringsprogrammet og ev. øvrige, individuelt tilrettelagte tiltak.
20	Rødt vil at Bergen minimum tar imot det antall flyktninger iMDI til en hver tid anmoder om. I dag er vi i en situasjon der byråds- og samarbeidspartienes restriktive innvandringspolitikk har ført til at iMDI anmoder om et lavt antall. Der byrådet velger å kutte kompetanse og kapasitet ned på et minimum i kommunens tjenester, velger vi å opprettholde kapasitet og kompetanse, slik at Bergen kommune skal være rustet til å ta i mot flere flyktninger når behovet melder seg.
21	Vi foreslår at helsestasjonene etableres i samme bygg for å redusere totale driftsutgifter. Vi understreker at helsestasjonene ikke skal være i samme lokaler, men bl.a. ha adskilte innganger.
22	Vi vil beholde dagens ordning for bysykler, samtidig som vi ønsker el-sykler velkommen. Dette gir ingen økte utgifter før i 2027.
23	Byrådet kaller denne posten "Innsparingstiltak innen samferdsel", og legger til grunn at hyppigheten på kosting av gang- og sykkelveier reduseres fra en gang i måneden til annenhver måned, og busskur vaskes annenhver uke istedenfor hver uke. Rødt reverserer dette kuttet.
24	Byrådet budsjetterer med 47,5 mill. kr. til vintervedlikehold i 2026. Dette er 1,8 mill. kr. mindre enn budsjettert og forventet regnskap for 2025. I 2024 var det budsjettert 45,7 mill. kr, og det ble brukt 54,9 mill. kr. I 2023 var det budsjettert 43,6 mill. kr, og det ble brukt 66,5 mill. kr. De senere årene har det altså blitt brukt 10-22 mill. kr. over budsjett på vintervedlikehold. Rødt setter derfor av 10 mill. ekstra i vårt budsjett.
25	Kostnader til å etablere og drifte et offentlig utleieregister. Et slikt register vil gi kommunen bedre oversikt over leiemarkedet og gjøre det mulig for innbyggere å legge inn feil og mangler som kommunen skal føre tilsyn med. Det vil med andre ord lette tilsynsarbeidet. Om det er gjentatte feil/mangler hos samme bolig eller samme eier, kan kommunen sanksjonere. Leietakere kan legge inn sine vurderinger. Registeret bør inneholde kvadratmeter og leiepris.
26	I revidert budsjett 2025 ble det satt av 1 mill. kr. til miljøkartlegging av skogsbilveier. Disse midlene er ikke brukt enda, og blir overført 2026. Vi styrker denne potten med 2,5 mill. kr., slik at den totale summen for arbeidet er på 3,5 mill kr.
27	Evig vekst på en klode med begrensede ressurser er ikke mulig. Derfor haster det å gjøre samfunnet mer sirkulært. Bergen kommune er både arbeidsgiver og innkjøper, og har stor makt og påvirkningskraft i dette arbeidet. En av oppgavene til den nye prosjektansatte, vil være å følge opp bystyrets vedtak i sak 303/25 der bystyret vedtok at det skal legges frem en sak som utreder hvordan en ordning for å fjerne engangskopper og innføre gjenbrukbare kaffekopper kan innføres i Bergen kommune.
28	Naturvernforbundet Hordaland har gitt innspill til budsjettet, der de foreslår at det opprettes en ny Klima- og naturetat, som har som ansvar å følge opp Grønn Strategi. Vi synes dette er et fornuftig grep, slik at arbeid med klimakrisen og arbeid med naturkrisen sees i sammenheng. Vi legger inn budsjettmidler til oppstart fra 2. kvartal 2026.
29	I budsjettet for 2025 foreslo byrådet å kutte 3,1 mill. kr. Samarbeidspartiene reddet 1,6 mill kr, som er det samme som videreføres i 2026. Vi budsjetterer opp denne posten til å være på samme nivå som før kuttet.
30	Nedleggelsen av Kulturetaten og overføring av oppgaver til Bergen Offentlige Bibliotek har vært problematisk. Enda venter vi på avklaringer om hvordan kulturkontorene skal organiseres. Vi reverserer nedleggelsen, og budsjetterer med halvårsvirkning av ny Kulturetat. Videre reverserer vi kuttet i "Etat for bibliotek og kultur", slik at det er midler til forsvarlig og god drift frem til omorganiseringen er reversert.
31	Ytrebygda er den eneste bydelen i Bergen uten eget bibliotek. Vi budsjetterer med etablering av nytt bibliotek i investeringsbudsjettet, og forventer driftsutgifter fra 2027.
32	Det vil koste 1,24 mill. kr. å halvere billettprisen på byens basseng. Siden vi også budsjetterer med gratis inngang på bydelsbassengene i fellesferien, høst- og vinterferien, justeres summen for halvering av prisene resten av året ned.
33	I 2025 ble Samfunnssikkerhetens hus lagt ned, og det er få ansatte i kommunen som jobbe med beredskap og samfunnssikkerhet. Vi styrker dette arbeidet med flere ansatte.
34	Byrådet og flertallet i bystyret har valgt å omorganisere renholdsarbeidet i Bergen kommune, og innført en ny renholdsnorm. Det har vært dårlig medvirkning og dialog med ansatte og tillitsvalgte i prosessen. Ansatte og brukere av tjenestene som blir berørt av sjeldnere renhold, slik som barnehage og skole, har ikke blitt hørt før omorganiseringen ble iverksatt. Vi reverserer hele omorganiseringen.

Tilskuddsliste

Organisasjon/mottaker	Sum	Note
8. mars-initiativet i Bergen	75 000 kr	
A-larm	75 000 kr	
AKKS Bergen	175 000 kr	
Aktive Gamere	100 000 kr	
Aktivt Pusterom	Fast linje	
Albatrossen	400 000 kr	
Aldri Alene – driftsmidler	800 000 kr	
Aldri Alene – engangstilskudd oppstart av ressurscenter	350 000 kr	
Amalie Skrams hus	500 000 kr	
Amathea – veiledningstjeneste for gravide	500 000 kr	
Arabisk filmfestival	100 000 kr	
Arna Eldresenter	30 000 kr	
Arna Kulturhus	250 000 kr	1
Arna Mållag	25 000 kr	
Autismeforeningen	30 000 kr	
Bergen Assembly	700 000 kr	
Bergen Big Band	30 000 kr	
Bergen Dansesenter	200 000 kr	
Bergen Elveforum	100 000 kr	
Bergen Fellesverksted	470 000 kr	
Bergen Fringe Festival	100 000 kr	
Bergen Internasjonale filmfestival (BIFF)	500 000 kr	
Bergen Internasjonale kultursenter (BIKS)	150 000 kr	
Bergen Internasjonale Teater (tidligere Teatergarasjen)	1 000 kr	
Bergen Kammermusikkforening	86 000 kr	
Bergen Kjøtt	700 000 kr	
Bergen Kulturforum	100 000 kr	
Bergen Kunsthall	1 000 000 kr	

Bergen Musikkteater	336 000 kr	
Bergen Mållag	50 000 kr	
Bergen Sanitetsforening, demens-arbeid	750 000 kr	
Bergen Sanitetsforening, flerkulturell doula	250 000 kr	
Bergen Skog- og trøplantingsselskap	2 000 000 kr	2
Bergen Spillfestival	158 000 kr	
Bergen Turlag	500 000 kr	
Bergen Uavhengige Sosialrådgivning (BUS)	50 000 kr	
BIT	518 000 kr	
Blå Kors	800 000 kr	
Bybonden (skolehager)	750 000 kr	
Bærekraftig liv (nasjonal)	450 000 kr	
Bærekraftig liv Løvestakken	450 000 kr	
Bærekraftig liv Slettebakken	450 000 kr	
Bærekraftige liv – andre lokalforeninger	400 000 kr	
Cinamateket	100 000 kr	
Cornerstone teater	160 000 kr	
Damsgård dagene	50 000 kr	
De unges orkesterforbund Hordaland – Halsnøy sommersymfoni	90 000 kr	
Dragefjellet minifestival	50 000 kr	
Fair play bygg & anlegg Vestland	150 000 kr	
FN-sambandet inkludert Internasjonal uke	350 000 kr	
Fontenehuset Bergen	500 000 kr	
Foreningen for human narkotikapolitikk	200 000 kr	
Frelsesarmeen i Solheimsviken – Aktiv ferie	200 000 kr	
Fri Bergen og Hordaland	100 000 kr	
Fribyforfattere	500 000 kr	
Frilager	250 000 kr	
Gamle Vossebanen Museum	500 000 kr	
Gatejuristen	100 000 kr	
Grønn framtid	50 000 kr	

Gyldenpris kunsthall	250 000 kr	
Huset Bergen AS	2 000 000 kr	
Idrett Bergen Sør	50 000 kr	
Initiativ Laksevåg	50 000 kr	
Jussformidlingen	50 000 kr	
Kia Vest	100 000 kr	
KIL-fondet	250 000 kr	
Kirkelig dialogsenter	50 000 kr	
Kirkens Bymisjon	1 000 000 kr	
Kirkens SOS i Bjørgvin	100 000 kr	
Krabatene	200 000 kr	
KRAFT Bergen	350 000 kr	
Kultur Vest	73 000 kr	
Kulturhuset Sentrum (Ytre Arna)	50 000 kr	
Kveldsvakten	200 000 kr	
Kvinnehelsehuset (Bergen Sanitetsforening)	1 000 000 kr	
Laksevåg Bordtennisklubb	250 000 kr	
Laksevåg Kulturhistoriske forening	50 000 kr	
Landsforeningen for pårørende innen psykiatri (LPP)	50 000 kr	
Leve – forening for etterlatte etter selvmord	30 000 kr	
Link Bergen	1 000 000 kr	
Litteraturhuset i Bergen	500 000 kr	
Lydgalleriet	50 000 kr	
Lystgården	100 000 kr	
Matsentralen Bergen	1 000 000 kr	
Mennesker i Limbo	50 000 kr	
Miks Ressurssenter	100 000 kr	
MO-LA stiftelsen	50 000 kr	
MSO-Bergen – medisineres seksualopplysning	50 000 kr	
Møhlenpris idrettslag	150 000 kr	
Naturvernforbundet Hordaland	150 000 kr	
Nok. Bergen	50 000 kr	

Nordvik vel	90 000 kr	
Norges handikapforbund, Region sørvest	50 000 kr	
Norsk Folkehjelp – internasjonalt hjelpearbeid	500 000 kr	
Norsk Folkehjelp Bergen – DiMe-prosjektet	1 000 000 kr	
Palestinakomiteen i Bergen	50 000 kr	
Pasientorganisasjonen for kjønnsinkongruens (PKI)	50 000 kr	
Piksel produksjoner	150 000 kr	
Playdate	100 000 kr	
ProLAR nett	100 000 kr	
Psykiatralliansen	300 000 kr	
Pust i bakken / Slettebakken menighet	50 000 kr	
Raptus – Bergen tegneseriefestival	150 000 kr	
Rebrothering	100 000 kr	
Regnbuedagene	100 000 kr	
RIO	150 000 kr	
S12 Galleri og Verksted	50 000 kr	
Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn i Bergen	100 000 kr	
SEIF	750 000 kr	
Skeiv Verden Vest	300 000 kr	
Skeivt Kristent nettverk	100 000 kr	
Somalisk råd i Vestland	50 000 kr	
Sportsklubben Djerv	150 000 kr	
Springbrett for ungdom	150 000 kr	
Stiftelsen Bryggen	973 000 kr	
Stiftelsen Det norske Arboretet – driftstilskudd	371 000 kr	
Stiftelsen Det norske Arboretet – engangstilskudd brannberedskap	5 000 000 kr	
Stiftelsen Fargespill	500 000 kr	
Stiftelsen Kulturhuset USF	500 000 kr	
Stiftelsen Robin Hood-huset	1 500 000 kr	
Studentkulturhuset i Bergen AS – Akademiske kvarter	150 000 kr	
Sykkelkids	1 100 000 kr	
Søråshøgda sjakkklubb	80 000 kr	

Tekstallmenningen	250 000 kr	
Tellevik Kystfort Museum	650 000 kr	
TIF Viking – Spret viking	150 000 kr	
TIF Viking med fokus på integreringstiltak	200 000 kr	
Tusmo	50 000 kr	
TV BRA	1 000 000 kr	
Ung rettshjelp	50 000 kr	
Unity Spark	450 000 kr	
Vestnorsk Filmsenter	750 000 kr	
Vil Vite – førskoleavtale	500 000 kr	3
Ytre Arna Museum	30 000 kr	
Wrap	160 000 kr	

Tilskuddsordninger

Tilskuddspotter	Sum	Note
Tilskudd til gatekunst og grafitti	200 000 kr	
Søkbar pott spillkultur	500 000 kr	
Søkbar tilskuddsordning for dyrevernorganisasjoner	1 000 000 kr	
Tilskuddsordningen for amatørkultur og frivillighet	2 000 000 kr	
Stimuleringsmidler til aktivitet og inkludering	450 000 kr	
Nye idrettstiltak og egenorganisert fysisk aktivitet	400 000 kr	
Arrangementsstøtte – idrett	400 000 kr	
Økt tilskuddspott sosialfeltet	2 000 000 kr	
Økt tilskudd til urbant landbruk	2 000 000 kr	
Økt tilskuddspott natur, klima, miljø og byutvikling	2 000 000 kr	
Økt tilskudd til Frivilligsentraler	4 000 000 kr	

Stipend

Stipend	Sum	Note
Øke kunstner- og arbeidsstipend	2 000 000 kr	
Sum	64 166 000 kr	

Noter

1	Tilskudd til å etablere et nytt kulturhus i Arna.
2	Økt tilskudd særlig til arbeidet med å rydde Byfjellene etter uværet Amy.
3	I 2025 kuttet byrådet skoleavtalen med Vil Vite. Vi reetablerer denne.

Saldering drift

Område	Sum	Note
Skatter		
Økt eiendomsskatt	313 000 000 kr	
Turistskatt - halvårseffekt	50 000 000 kr	1
Sum økte skatter	363 000 000 kr	
Politisk styringssystem		
Kutt i politikerlønn bystyresiden	12 000 000 kr	2
Kutt i politikerlønn byrådet, halvårseffekt	5 400 000 kr	
Halvere møtegodtgjørelse for politikere	5 050 000 kr	
Endre styringsform, avvikle byparplarismen: halvårsvirkning av kutt i byrådets rådgiverstillinger	4 900 000 kr	3
Endre styringsform, avvikle byparplarismen: halvårsvirkning av å fjerne byråder	5 400 000 kr	
Kutte byrådets tilleggsbevilgningskonto	1 025 000 kr	
Sum kutt i politisk styringssystem	33 775 000 kr	
Avgifter		
Økt havneavgift, cruise og superyachter	40 000 000 kr	4
Økt parkeringsavgift (Bergen Parkering)	15 000 000 kr	
Sum økte avgifter	55 000 000 kr	
Utbytte		
Økt utbytte Eviny	65 000 000 kr	
Økt utbytte BIR	1 000 000 kr	
Økt utbytte Bergen Parkering AS	1 500 000 kr	
Økt utbytte Fløibanen AS	2 500 000 kr	
Økt utbytte Bergen Kino AS	500 000 kr	
Sum økt utbytte	70 500 000 kr	
Endring av driftskostnader		
Redusert bruk av eksterne vikarer i kommunale barnehager	25 000 000 kr	6
Redusert bruk av eksterne vikarer i helsetjenestene	25 000 000 kr	6
Redusere anbudskostnader	5 000 000 kr	
Reduksjon i reiser/kurs/konferanser	12 000 000 kr	

Redusert konsulentbruk	60 000 000 kr	7
Reduksjon i direktørlønn ved nyansettelser	1 508 000 kr	8
Helårseffekt av å reversere omorganisering av renhold og ny renholdsnorm - færre eksterne vikarer	7 500 000 kr	9
Reversere omorganisering renhold og ny renholdsnorm: Kutte 5 nye soneledere og 1 ny HR/lønn-ressurs, teamleder 1,4 årsverk	6 800 000 kr	9
Reduksjon i sykefravær ved å reversere omorganisering Etat for bygg og eiendom	2 500 000 kr	10
Kutt i poster for lederutvikling	2 000 000 kr	
Reduserte utgifter pga. redusert matsvinn	5 000 000 kr	
Redusert satsning på KI frem til etiske problemstillinger er avklart	1 500 000 kr	11
Ikke gi leiefritak til "Bergensmeteren"	470 000 kr	
Øremerke midler i byrådets budsjettpost "Økte tjenester til hjemmeboende" til gratis trening for eldre	2 500 000 kr	12
Ta i mot flere flyktninger	10 000 000 kr	13
Tilskudd fra staten til toppet bemanning barnehage	50 000 000 kr	
Sum endring av driftskostnader		
Tilskudd		
Ikke øke tilskudd International School of Bergen	1 700 000 kr	
Visit Bergen	3 789 000 kr	
Salt kulturskole	220 000 kr	
NCE Finance Innovation	152 000 kr	
Connect Vest-Norge	251 000 kr	
GCE Ocean Technology	145 000 kr	
Startup Lab Vestland	386 000 kr	
Vestlandets innovasjonsselskap AS	738 000 kr	
Seafood Innovation Cluster	147 000 kr	
One Ocean Week	1 500 000 kr	
Bergen Sentrum AS	147 000 kr	
Trond Mohn Games	1 000 000 kr	
Stiftelsen Maritime Bergen	152 000 kr	

Medieklyngen medlemsforening	200 000 kr	
Sum kutt i tilskudd	8 827 000 kr	
Reduksjon netto driftsresultat	133 376 000 kr	
Sum saldering	882 956 000 kr	

Driftsresultat

Byrådets driftsresultat tilleggsinnstilling 1	230 000 000 kr	
Rødts reduksjon av netto driftsresultat	133 376 000 kr	
Rødts netto driftsresultat 2026	96 624 000 kr	

Noter

1	Stortinget vedtok i 2025 at kommunene kan innføre turistskatt. Byer og områder med et særlig høyt reiselivspress kan søke om å få innføre denne skatten. Det har i flere år vært en tverrpolitisk enighet i Bergen om at det er ønskelig å innføre turistskatt i vår kommune. Byrådet har også varslet at de jobber med en slik søknad. Det er derfor naturlig å anslå at søknaden vil bli sendt og innvilget ila. 2026. Vi legger derfor inn et svært moderat anslag for halvårsvirkning av turistskatt.
2	Vi kutter politikerlønnen ned til medianlønn for kommunalt ansatte i Bergen kommune. Per oktober 2025 var medianlønn kr. 562.000.
3	Helårsvirkning vil være 9,8 mill. kr.
4	Cruiseskipene som anløper Bergen Havn betaler differensierte avgifter for å ligge til kai basert på miljøscore for det enkelte skipet. Disse avgiftene må økes, og vil i en begrenset periode gi Bergen Kommune økte inntekter, frem til det er politisk flertall for å redusere og på sikt forby cruiseskip i byen vår. Vi ønsker også å øke avgiften for superyachter som anløper Bergen Havn. Vi legger inn rett effekt for 10 av 12 mnd. i årets budsjett.
5	Rødt jobber for en mer aktiv eierstyring av selskaper Bergen kommune er medeier i. Styringen skal sikre et seriøst arbeidsliv, bærekraftig utvikling og målsettinger som kommer innbyggerne til gode. Som del av en slik aktiv eierstyring faller det naturlig å sikre kommunen økt utbytte når driften tilsier det.
6	I 2024 brukte Bergen kommune 61,7 mill. kr. på eksterne vikarer til kommunale barnehage, og 279 mill. kr til eksterne vikarer innenfor eldre, helse og omsorg. Det anslås tilsvarende tall for barnehager også i 2025, mens tallene i oktober 2025 for helse var noe lavere enn fjoråret. I vårt budsjett legger vi inn styrket bemanning spesielt i barnehager, i tillegg innenfor sykehjem og hjemmesykepleie. Flere ansatte på jobb vil gi lavere sykefravær, i tillegg til at vikarbehov i større grad kan dekkes av interne ressurser. Dette vil gi en stor besparelse for kommunen.
7	I 2024 brukte Bergen kommune 297 mill. kr. på konsulenttjenester. Frem til september 2025 hadde kommunen brukt 191 mill. kr. Vi kan forvente at den totale summen nærmer seg samme nivå som i 2024. Det er med andre ord et stort potensial for å besparelser på dette feltet. Reduksjon i konsulenttjenester vil komme av bl.a. økt kompetanse i egenregi.
8	Ved å redusere direktørstillingene i kommunen med 20 %, gir det en besparelse på 377.000 kr. pr. ansatt. Vi anslår at det blir 4 nyansettelser ila. 2026.
9	I vedtatt budsjett for 2025 var det lagt inn halvårsvirkninger av utgifter og besparelser knyttet til omorganisering av renholdstjenesten og ny renholdsnorm. Da var det lagt inn økte utgifter til eksterne vikarer på 5 mill. kr. Vi gjør et forsiktig anslag på halvårsvirkning, og legger inn 7,5 mill. i besparelse på å ikke måtte ta inn eksterne vikarer, siden vi reverserer omorganiseringen. Videre fører omorganiseringen til nye soneledere, 1 nytt årsverk på HR/lønn og flere teamledere. Siden vi reverserer omorganiseringen, salderer vi også med disse postene.
10	Omorganisering av Etat for bygg og eiendom fører til større turnover og mer sykefravær. Når vi reverserer omorganiseringen og sikrer bl.a at vedlikeholdsteknikere igjen kan være tilknyttet det enkelte tjenestested, går turnover og sykefravær ned.
11	Byrådet har lagt inn en varig satsing på 2 mill. kr. årlig på kunstig intelligens (KI) samt en engangsbevilgning på 2 mill. kr. fordelt på 26 og 27. Rødt mener at kommunen ikke er klar for en storstilt satsing på KI, med alt det krever av avklaringer knyttet til personvern, opphavsrett og etiske problemstillinger. Det er også viktig at KI ikke blir en ensidig løsning på bemanningsproblemer. Vi reduserer derfor satsingen på KI med 1,5 mill i 2026, i tillegg til å be om en sak som skal ta for seg etiske dilemmaer knyttet til KI.
12	Byrådet har satt av en økt pott på 104 407 000 kr. til "Økte tjenester til hjemmeboende". Vi øremerker en svært liten del av denne potten til prosjekt med gratis trening for eldre, for å forebygge fall og bedre helse generelt.
13	Vi legger inn en inntekt på å ta i mot 100 flere flyktninger enn det byrådet budsjetterer for. Tallene er beregnet ut fra budsjettavtalen med byråds- og samarbeidspartiene, som anslår at 1 flyktning gir inntekt på 100 000 kr. I hele budsjettet har vi lagt inn en sikring av kompetanse og kapasitet for å ta i mot flere flyktninger. Om Bergen tar i mot flere enn nevnte 100 ekstra, vil denne potten økes ytterligere.

Driftsresultat gjennom perioden

Vi øker inntektene gjennom hele perioden, og velger å overføre betydelig mer fra drift til investeringsbudsjettet for å holde låneopptaket så lavt som mulig. Dette vil sikre bl.a. finansiering av boligsatsning, karbonfangstanlegg og Fyllingsdalen kulturhus.

Økte inntekter sammenlignet med 2025	2027	2028	2029	Noter
Økte frie midler statsbudsjettet	50 000 000 kr	100 000 000 kr	150 000 000 kr	1
Eiendomsskatt	302 000 000 kr	317 100 000 kr	332 955 000 kr	2
Skolemat statlig finansiert	30 000 000 kr	30 000 000 kr	30 000 000 kr	
Turistskatt	50 000 000 kr	50 000 000 kr	50 000 000 kr	3
Innsparing redusert sykefravær	15 000 000 kr	20 000 000 kr	25 000 000 kr	
Økt havneavgift helårseffekt	10 000 000 kr	10 000 000 kr	10 000 000 kr	
Mindre konsulentbruk	15 000 000 kr	20 000 000 kr	25 000 000 kr	
Økte utbytter	10 000 000 kr	15 000 000 kr	15 000 000 kr	
Færre ledere og direktører	5 000 000 kr	7 500 000 kr	10 000 000 kr	
Reduserte utgifter pga. redusert matsvinn	2 500 000 kr	4 000 000 kr	5 000 000 kr	
Nedtrekk drift som følge av effektiviseringstiltak	5 000 000 kr	10 000 000 kr	15 000 000 kr	4
Reduserte strømudgifter som følge av satsning på ENØK	2 500 000 kr	5 000 000 kr	7 500 000 kr	
Sum økte inntekter	497 000 000 kr	588 600 000 kr	675 455 000 kr	

Økte utgifter sammenlignet med 2026	2027	2028	2029
Merutgifter drift som følge av varige satsninger og helårsvirkning	–30 000 000 kr	–30 000 000 kr	–30 000 000 kr
Merutgifter drift av botilbud	–10 000 000 kr	–15 000 000 kr	–20 000 000 kr
Merutgifter drift som følge av prøveprosjekt som rulles ut som varig tiltak	0 kr	–20 000 000 kr	–30 000 000 kr
Sum økte utgifter	–40 000 000 kr	–65 000 000 kr	–80 000 000 kr

Sum driftsresultat gjennom perioden	457 000 000 kr	523 600 000 kr	595 455 000 kr
--	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Anvendelse av netto driftsresultat			
Overføring til investering	-250 000 000 kr	-300 000 000 kr	-350 000 000 kr
Overføring til disposisjonsfond	207 000 000 kr	223 600 000 kr	245 455 000 kr

Noter

1	I statsbudsjettforliket for 2026 ble det forhandlet frem økte, frie midler til kommunene. Rødt forventer at denne styrkingen av kommunenes økonomi vil fortsette gjennom stortingsperioden. Vi legger inn et svært moderat anslag, siden dette ikke er sikre midler.
2	Fra 2027 holder vi samme satser på eiendomsskatten, men får en økning basert på 5% verdiøkning på eiendom. Dette er samme anslag byrådet budsjetterer med. Vi vil øke bunnfradraget/ redusere satsene når driftsresultatet har stabilisert seg. Det kan skje ilt. denne handlings- og økonomiplanperioden.
3	Vi forventer at det vil bli innført turistskatt i 2026 og anslår derfor helårsvirkning fra 2027.
4	Ingen av våre effektiviseringstiltak fører til at ansatte mister jobben. Vi satser på tiltak som gjør arbeidshverdagen lettere, og har fokus på å ha helhetlig planlegging av kommunens aktivitet og oppgaver.

Investeringsbudsjett

Tjenesteområde	Tiltak	Sum	Noter
1A Barnehage	Flerbrukshus Haugatun barnehage/sykehjem	4 500 000 kr	1
	Oppkjøp av private barnehager	20 000 000 kr	
	Slettebakken barnehage	2 500 000 kr	2
01B-Skole	Gimle oppvekststun opprustning - tidligfasearbeid	5 000 000 kr	
	Mindemyren flerbruksbygg, inkl. Omsorg+ - prosjektutvikling	9 000 000 kr	3
	Minde skole tilbygg og idrettshall - reguleringsarbeid	8 500 000 kr	
	Pilotprosjekt sanitærautomater - anskaffelse automater	2 000 000 kr	4
	Salhus skole rehabilitering	5 000 000 kr	
	Slettebakken skole rehabilitering	12 500 000 kr	
	Slåtthaug skole rehabilitering	15 500 000 kr	5
	Søreide ungdomsskole	12 500 000 kr	
03C-Boliger for utviklingshemmede	Midtunvegen bofellesskap, boliger for utviklingshemmede	20 000 000 kr	
	Teigane bofellesskap, boliger for utviklingshemmede	20 000 000 kr	
04B - Tjenester til rusavhengige og bostedsløse	Oppgradering av uteplass MO-Gyldenpris	1 500 000 kr	6
	Opprette MO-senter, med brukerrom, i Bergen sentrum	1 500 000 kr	
5A-Forebyggende helsearbeid	Etablere helsestasjon for studenter på Høyden	750 000 kr	7
	Etablere helsestasjon for lhbtq+	750 000 kr	7
5B-Behandling og rehabilitering	Etablere legevakt i Arna	2 000 000 kr	
8-Samferdsel	Midler til bilfrie bydeler/områder	8 000 000 kr	
	Trygge skoleveier og hjertesoner	1 500 000 kr	
	Tiltak for fotgjengere og beboere på og rundt Danmarks plass	5 000 000 kr	8
	Universell utforming i offentlige rom	7 500 000 kr	
9 Boligtiltak	Gjenoppre Bergen tomteselskap	4 000 000 kr	
	Hylkje botiltak, botiltak for personer med rusproblemer	6 300 000 kr	

	Ikke-kommersielle leie- og eieboliger	20 000 000 kr	9
	Investeringsprogram for kommunale boliger	125 000 000 kr	10
	Sandalsringen utleieboliger, botiltak for menn med rusproblemer	18 200 000 kr	
	Utvikling av sosial boligbygging på Dokken, i kommunal egenregi	35 000 000 kr	11
10C-Naturforvaltning og parkdrift	Barnas byrom	1 500 000 kr	
	Den grønne akse	1 500 000 kr	
	Flere bosspann i parker og byrom	1 000 000 kr	
	Griller i alle bydeler	1 000 000 kr	
	Nesttun elvepark	5 000 000 kr	12
	Rehabilitering av tur- og gangvegene ved Lynghaugtjernet og Ortunvannet i Fyllingsdalen	250 000 kr	
10D-Klima og miljø	Opptrappingsplan karbonfangstanlegg BIR	50 000 000 kr	13
	Økt satsning ENØK kommunale bygg og boliger	15 000 000 kr	
12-Kultur	Arna Prestegård - omregulering og ombygging til forsamlingshus/kulturhus	750 000 kr	
	Bibliotek Ytrebygda - tidligfaseutredning	750 000 kr	
	Fyllingsdalen Kulturhus	40 000 000 kr	14
	Heis Landås bibliotek	150 000 kr	
	Kunstnerisk utsmykking	1 000 000 kr	
	Kvinner på sokkel - reetablere prosjektet	1 000 000 kr	
	Mulighetsstudie bibliotek og forsamlingshus Sletten	750 000 kr	
13-Idrett	Beholde fotballbanen og barnehagebygget som var Søre skogvei barnehage, sikre vedlikehold	500 000 kr	15
	Bjørnarhallen Indre Arna	7 500 000 kr	16
	Fyllingsdalen idrettshall, tilbygg	5 000 000 kr	
	Fysak Arna - tidligfaseutredning	500 000 kr	
	Garderobehus Arna stadion	3 500 000 kr	17
	Garnes idrettsplass	5 000 000 kr	
	Minde skole og idrettshall	8 500 000 kr	
	Oppgradering Elvetun ungdomshus	2 500 000 kr	18
	Pumptrackbane i Arna	1 500 000 kr	
	Slettebakken idrettsby	5 000 000 kr	19
	Reduksjon av salg av kommunal eiendom	40 000 000 kr	20
	Sum investering	573 150 000 kr	

Saldering av investeringsbudsjett

Omdisponering	Administrasjon og fellesfunksjoner - mindre bygginvesteringer - sekkepost	5 000 000 kr	
	Avsetting strategisk tomtkjøp	20 000 000 kr	
	Avvikle Dokken Utvikling AS	35 000 000 kr	11
	Barnehage - mindre bygginvesteringer - sekkepost	10 000 000 kr	
	Idrett - mindre bygginvesteringer - sekkepost	3 500 000 kr	
	Ikke utfylling sjøareal Jekteviken	30 000 000 kr	21
	Kirkeinvesteringer	7 000 000 kr	
	Kultur - mindre bygginvesteringer - sekkepost	1 050 000 kr	
	Lyssetting av Fløysvingene	3 400 000 kr	22
	Rollandslia bofellesskap	7 800 000 kr	23
	Skole - inneklimatiltak - sekkepost	10 000 000 kr	
	Skole - innvending oppgrader - sekkepost	2 000 000 kr	24
	Skole - mindre bygginvesteringer - sekkepost	15 000 000 kr	
	Sum saldering omdisponering	149 750 000 kr	
	Overføring fra drift	64 500 000 kr	
Saldering lån Husbanken	Til kommunale boliger og ikke-kommersielle boliger	175 000 000 kr	
	Lån Husbanken til energitiltak kommunale boliger (maks 50% av totale utgifter)	7 500 000 kr	
	Sum saldering lån Husbanken	182 500 000 kr	
Saldering ordinært lån		176 400 000 kr	
	Sum saldering	573 150 000 kr	

Noter investeringsbudsjett

1	Vi vil beholde prosjektet som flerbrukshus med både barnehage og sykehjem.
2	Vi skyver noen av midlene avsatt i 2029 til å begynne prosjektet i 2026. Samtidig legger vi inn midler til å få fortgang på Slettebakken skole, slik at det ikke er behov for å vente på disse avklaringene.
3	Vi fremskynder midler satt av i 2028, til bruk i 2026.
4	Vi setter av 2 millioner til innkjøp i 2026 og 2 millioner til innkjøp i 2027.
5	Vi fremskynder midler som er satt av i 2027, til å starte arbeidet i 2026.
6	Det er behov for å oppgradere denne uteplassen for å gjøre den hyggeligere og mer inkluderende for området. Det settes også av penger til å etablere et minnesmerke for alle vi har mistet til overdosedødsfall, jfr. innspill fremmet av brukerstemmer på Verdens overdosedag 2025.

7	Vi samlokaliserer helsestasjonene og reduserer utgiftene til investering.
8	Vi viser til anbefalte tiltak for skjerming, bedre ferdsel m.m. i mulighetsstudien Bedre byliv på Danmarks plass fra 2023.
9	Bolig har blitt en fattigdomsmaskin. I mange år har venstresiden snakket om en tredje boligsektor. Nå er tiden overmoden for å sette i gang. Vi setter av 20 mill. kr. i 2026 til å skalere opp kommunens arbeid med å etablere rimelige boliger til eie og leie. Fra 2026 blir denne potten på 50 mill. årlig.
10	Bergen er på landstoppen når det gjelder bostedsløse. Den eneste måten å løse dette problemet på, er ved å sikre flere kommunale boliger. Det settes årlig av minimum 125 mill. kr. til å etablere flere kommunale boliger. I 2026 skal familieboliger prioriteres.
11	Rødt mener at utviklingen av en ny bydel på Dokken må skje i egen regi, og ikke gjennom et aksjeselskap. Vi foreslår derfor å utvikle Dokken Utvikling AS. Frigjøring av egenkapital på 35 mill. kroner overføres direkte til utvikling av sosial boligbygging på Dokken i egen regi.
12	Tidligere byråd for byutvikling avsluttet arbeidet med Nesttun Elvepark fordi man ikke ønsket å ekspropriere. Vi legger inn midler til å ta opp igjen arbeidet.
13	BIRs forbrenningsanlegg i Rådalen er Bergen kommunes største punktutslipp. Det haster med andre ord å få kuttet utslipp herfra. I statsbudsjettforliket for 2026 ble det satt av midler til klimakutt i industri og avfallsforbrenning, og det haster derfor med at Bergen kommune varsler at man er villige til å ta sin del av regningen av dette viktige klimaprojektet. Vi tar utgangspunkt i en tredeling av utgiftene mellom BIR, stat og kommune, og budsjetterer med minimum 350 mill. kr. totalt i handlings- og økonomiplanperioden.
14	Byrådet valgte å skrote Fyllingsdalen Kulturhus i sitt budsjett for 2025, på bakgrunn av høye kostnader. Dette til tross for at de selv opererte med et langt høyere tall enn utredningene tilsa at prosjektet ville koste (rundt 800 mill. kr.). Siden skrinleggingen av prosjektet har Fyllingsdalen Teater gått i gang med et nytt teaterbygg på Spelhaugen. Dette kan også tilsi at totalsummen for Fyllingsdalen Kulturhus kan reduseres ytterligere. Vi budsjetterer derfor med 700 mill. kr. til Fyllingsdalen Kulturhus gjennom handlings- og økonomiplanperioden.
15	Vi mener det er viktig å beholde fotballbanen og barnehagebygget i kommunal regi, og bruke dette til ekstra lokaler og uteplass for Ny-Krohnborg skole.
16	Vi fremskynder bruk av midler som er avsatt senere i handlings- og økonomiplanperioden.
17	Vi fremskynde midler som er satt av i 2028, til bruk i 2026.
18	Tidligere lå oppgradering av Elvetun inne i investeringsbudsjettet sammen med nytt FYSAK-Loddefjord. Nå er planene endret og det planlegges for FYSAK i den tidligere curlinghallen. Behovene for oppgradering av uteområdene på Elvetun ligger dermed ikke inne lenger. Vi setter av penger til dette.
19	Vi fremskynder noe av midlene fra 2027 til 2026, slik at total sum blir 21,6 mill. kr. i 2026 for å sikre fremdrift.
20	Byrådet foreslår en årlig inntekt ved å selge kommunal eiendom tilsvarende 110 mill. kr. På budsjetteknisk spørsmål om hvilke eiendommer dette innbefatter, har vi fått svar om at det bl.a. er pågående og kommende salgsprosesser av Neumanns gate 1 til Sammen, salg av tomt på Dokken for samlokalisering av HI/FDIR, og salg av tomter i Pilot Grønnevik. Vi er enige i de første eiendommene, men mener det er viktig å beholde Grønnevik for å utvikle sosial boligbygging. Her kan vi akseptere salg av noe av området til Sammen for å bygge studentboliger, jfr. vårt forslag i tidligere sak.
21	Da bystyret behandlet prinsippsak om utfylling i sjø i Jekteviken, stemte Rødt mot. Vi mener at arealbehov må løses gjennom å redusere eller fjerne cruise helt.
22	Lyssetting av Fløysvingene vil føre til lysforurensning. Dette er heller ikke et etterspurt tiltak. Derfor fjerner vi dette tiltaket.
23	Rollandslia bofellesskap for personer med utviklingshemming planlegges med 18 boenheter. Dette har blitt møtt med store protester, fordi dette beveger oss tilbake mot institusjonssamfunnet. Vi tar derfor dette prosjektet ut av vårt investeringsprosjekt, og satser på andre botilbud som bygges med innbyggerne i sentrum, ikke ønske om å redusere kostnader.
24	Denne summen tilsvarer pengene vi bruker på investere i automater for sanitetsprodukter på ungdomsskoler.

Verbalforslag

Utvalg for finans, kultur og næring

- Fair Play Bygg og Anlegg, som er et topartssamarbeid mellom arbeidsgiver- og arbeidstakersiden, jobber for å avsløre, bekjempe og dokumentere arbeidslivskriminalitet og lovbrudd i bygg- og anleggsbransjen. Bystyret vil understreke hvor viktig dette arbeidet er, og gi sin fulle tilslutning til bekjempelse av arbeidslivskriminalitet.

Utvalg for barnehage, skole og idrett

- Bystyret ber byrådet gjenoppta arbeidet med å kjøpe opp private barnehager og ta dem inn i kommunal drift.
- Bystyret ber byrådet oppfordre barnehagestyrene til å etablere fast toppet bemanning utover bemanningsnormen, herunder å ansette ekstra pedagoger eller assistenter i faste stillinger som for eksempel kan rullere mellom avdelingene ved sykdom eller avlaste i pedagogenes plantid. Selv om tiltaket er ventet å redusere vikarbruken og dermed vikarutgiftene, ber bystyret samtidig byrådet sikre at eventuelt merforbruk som følger av slik styrket bemanning blir dekket, slik at ordningen ikke svekker barnehagenes økonomi.
- Bystyret ber byrådet om utarbeide en plan for styrking av skolebibliotek i barne- og ungdomsskolen, med mål om at alle skoler skal ha skolebibliotek.
- Bystyret ber byrådet legge frem en sak om hvordan gratis skolemat på skoler i levekårsutsatte områder kan bidra til å redusere forskjeller. Saken legges frem senest samme møte som 1. tertialrapport 2026 behandles.
- Bystyret ber byrådet, i samarbeid med relevante forskningsmiljøer, igangsette forsøk med leksefrie skoler. Forsøkene bør blant annet evalueres med hensyn til om leksefri skole kan bidra til å redusere effekten av elevenes sosioøkonomiske bakgrunn på læring og trivsel, om skoleleie elever lærer mer og trives bedre, samt om ordningen kan forebygge frafall senere i utdanningsløpet. Sak om dette legges frem for bystyret i løpet av 2026.
- Bystyret ber byrådet beholde barnehagebygget og skolebygget på Trengereid i kommunal regi. Salg skal bare skje om det gjøres som et symbolsk salg til lokale organisasjoner eller foreninger, til en maksimal pris på 1000 kr. Så lenge byggene holdes i kommunal regi, skal de lokale organisasjonene og foreningene få bruke bygget vederlagsfritt.
- Bystyret ber byrådet søke etter egnede tomter for nytt basseng i Årstad bydel, for eksempel med beliggenhet på Mindemyren.
- **Merknad:** Bystyret er bekymret for konsekvensene av byrådets nye renholdsnorm, spesielt med tanke på sykefravær på skoler og i barnehager. Bystyret ber derfor byrådet gjøre en undersøkelse på skoler og barnehager i kommunen, for å få inn tilbakemeldinger fra ansatte og tillitsvalgte.

Utvalg for helse og sosial

- Bystyret ber byrådet legge frem en sak/utredning om hvordan gjengs-leie-prinsippet kan fases ut.
- Bystyret ber byrådet utrede en utvidelse av den kommunale bostøtteordningen til også å omfatte alle som leier privat og som kvalifiserer økonomisk. En slik utvidelse vil gjøre at mange flere bergensere sikres råd til en forsvarlig bolig. Utredningen skal legges frem som sak for bystyret innen utgangen av juni 2026.

- Bystyret ber byrådet legge frem en sak som tar for seg status på tilstanden på alle kommunale boliger i Bergen kommune. Saken skal vise til behov for rehabilitering og hvordan kommunen ila. en fireårsperiode kan komme ajour med eventuelt vedlikeholdsetterslep.
- Bystyret ber byrådet lage en handlingsplan mot hyblifisering som kartlegger omfanget av hyblifisering og som inneholder tiltak for å stoppe og reversere hyblifiseringen.
- Bystyre ber byrådet om å opprette et boligtilsyn, som skal ivareta interessene til leietakere og boligeiere i borettslag og sameier.
- Bystyret ber byrådet legge frem en sak som redegjør for muligheten for å sette et tak på 200 kr. pr. kvm. i leiepris på kommunale boliger.
- Bystyret ber byrådet legge frem en sak om hvordan Innbyggjerservice kan utvides til flere bydeler.
- Bystyret ber byrådet legge frem en sak om hvordan et prøveprosjekt med lavterskel økonomisk rådgivning i regi av NAV på et «nøytralt» sted som for eksempel Innbyggjerservice, kan gjennomføres. Tilbudet skal være åpent både åpent både dag og kveld minst én dag i uken. Tillitsvalgte skal inkluderes i utformingen av prøveprosjektet, og det skal tydeliggjøres utad at tilbudet kan brukes uavhengig av om en mottar ytelser fra NAV eller ikke.
- Bystyret ber byrådet legge frem en handlingsplan for universell utforming av kommunens bygg og byrom.
- Bystyret ber byrådet beholde "Handlingsplan mot fattigdom, med særlig vekt på barnefamiliers situasjon" og rullere denne.
- Før enhver beslutning om kutt i Bergen kommunes tjenester (som kutt i FactUng og nedleggelse av Laxevaag seniorsenter) skal det framlegges en vurdering av mulige negative konsekvenser for andre kommunale eller andre offentlige budsjettområder på kort og lang sikt.
- **Merknad:** Bystyret ser med bekymring på byrådets nedprioritering av aktivitetskortet som et viktig verktøy for inkludering og å hindre utenforskap for barn og unge i Bergen. Det er kritikkverdig at byrådet har redusert antall utdelte kort, og reduserer målsettingen for utdelte kort for hele HØP-perioden med 2000. Bystyret ber derfor byrådet innarbeide en oppjustering av antall kort, inkl. eventuelle budsjettkonsekvenser, i 1.teritalrapport 2026.

Utvalg for miljø og byutvikling

- Verden trenger mineraler i møte med det grønne skiftet. Halvparten av verdens ikke-fornybare ressurser er i dag ikke i bruk. De ligger lagret i gamle søppelfyllinger, ledningsnett og hjemme hos forbrukere i gamle mobiltelefoner, nettbrett og lignende. Å ta disse ressursene i bruk kalles "urban gruvedrift". 02.10.2024 behandlet sak 350/24 og fattet følgende vedtak: «Bystyret ber byrådet om å gå i dialog med BIR med sikte på å øke bevissthet rundt gjenbruk av gamle mobiltelefoner og annen småelektronikk». Bystyret mener det er behov for enda større kommunalt ansvar for å øke gjenbruk, ombruk og reparasjon av elektriske produkter, og vil derfor gjennomføre et prøveprosjekt på minst 2 år med «urban gruvedrift». Prosjektet skal gjennomføres i samarbeid med BIR. Bystyret ber byrådet legge frem en sak om hvordan et slikt prøveprosjekt kan gjennomføres, samt anslag av økonomiske konsekvenser, senest samtidig som 1.teritalrapport 2026, slik at eventuelle budsjettkonsekvenser kan behandles sammen med revidering av budsjett
- Matsvinn står for 10% av verdens klimagassutslipp. Hvert år kastes minst 450 000 tonn mat i Norge. Bergen kommune har forpliktet seg til å følge FNs bærekraftsmål 12 om å halvere matsvinnet innen 2030. For å kunne nå dette målet, er kommunen avhengig av få en oversikt over eget matsvinn. Bystyret ber derfor byrådet innføre et matsvinn-budsjett, som det rapporteres på i forbindelse med tertialrapporteringene.

- Plast er i mange sammenhenger et viktig produkt, samtidig som plastavfall er et stort miljøproblem. Derfor er det svært viktig å gjenvinne den plasten vi bruker. I dag sendes det meste av sortert husholdningsplast til Tyskland for å gjenvinnes, mens industriplast i større grad gjenvinnes innenlands. Det finnes aktører i Bergens-område som har mulighet til å male opp plast og bruke den på nytt, men disse har i dag dessverre ingen avtale med kommunen eller BIR. Bystyret ber byrådet om å bruke sitt eierskap i BIR til å få på plass en prosjektleder med ansvar for plastkoordinering, slik at vi kan få kortere verdikjeder både for plastavfallet som genereres i kommunal regi, og øvrig plastavfall BIR tar imot
- Bystyret ber byrådet opprette ordninger som gir virksomheter som driver med reparasjon reduserte utgifter. Dette skal ha som mål å sikre reduserte priser for forbruker på varer og tjenester virksomheten selger. Dette kan f.eks. være å stille lokaler til disposisjon for gratis eller rimelig leie. Bystyret ber byrådet legge frem en sak innen 1. april 2026 som konkretiserer hvilke tiltak som skal gjennomføres.
- Bystyret ber byrådet legge frem en sak som viser en opptrappingsplan for å sette av midler til investering i karbonfangst på BIRs forbrenningsanlegg i Rådalen. Saken skal behandles senest i samme møte som 1. tertialrapport 2026.
- Bystyret vedtok 04.09.2024 ved behandling av en interpellasjon fra Rødt, at man er positive til å innføre areal- og naturregnskap i kommunen. Bergen kommunens første areal- og naturregnskap ble lansert våren 2025. Dette er et viktig verktøy for å ha oversikt over arealutviklingen i kommunen og for å ha mulighet til å ta vare på natur. Bystyret ber byrådet sikre en årlig rapportering på areal- og naturregnskapet.
- Bystyret ber byrådet opprette en investeringsplan for å etablere solenergi på alle aktuelle, kommunale bygg. Orientering om arbeidet med investeringsplanen skal legges frem med 1. tertialrapport 2026. Investeringsplanen skal vedtas i forbindelse med Handlings- og økonomiplan i desember 2026.
- Bergen skal være en god by å bo i for alle, også dyrene. Både menneskelig aktivitet, trafikk og klima- og naturendringer påvirker dyrene i byen vår. Bystyret ber byrådet levere en sak som tar for seg en ROS-analyse om dyrevelferd i kommunen.
- Bergen kommune har som mål å redusere talet heimlause dyr i kommunen ila. HØP-perioden 2026-2029.
- Bystyret mener det er viktig å bevare og sikre videre drift av tørrdokken på Laksevåg. Bystyret forutsetter at byrådet sikrer at videre arbeid med Bybanen vestover, og behandling av nye og pågående reguleringsplaner, er i samsvar med premisset om å ivareta både dagens industrivirksomhet knytte til tørrdokken og dens kulturhistoriske verdi.
- Bystyret ber byrådet legge frem en sak om hvordan en utredning eller mulighetsstudie for lokk over motorveien i sentrale deler av Åsane kan gjennomføres. Lokket som eventuelt skal utredes, skal gå over motorveien fra Frydenbø/Åsane Terminal til like nord for C-feltet. Utredningen/mulighetsstudien må vise ulike alternativer for å dekke hele eller bare deler av det nevnte strekket. Bystyret ber byrådet legge frem saken innen bystyrets behandling av 1.tertialrapport 2026, slik at eventuelle budsjettkonsekvenser kan behandles sammen med revidering av budsjett.
- Bystyret ber byrådet legge frem en sak om hvordan "Mulighetsstudie - Bedre byliv på Danmarks plass", behandlet av bystyret 21.06.2023, kan følges opp. Bystyret ber byrådet i denne saken gjøre en vurdering av hvilke enkle og rimelige tiltak som vil ha størst effekt for å bedre bymiljøet i området, og presentere en prioritert liste sammen med kostnadsoverslag. Saken leveres innen utgangen av 2026.
- Bystyret ber byrådet gjennomføre en kartlegging av alle kommunale bygg, med mål om å få en oversikt over hvordan tilstanden er for universell utforming i kommunens bygningsportefølje. Kartleggingen skal inneholde en oversikt over eventuelle feil/mangler, og en kostnadsoversikt for utbedring av disse. Saken legges frem for bystyret innen utgangen av 2026

Foto: mharris97 / Unsplash

→ rødt.no